

ESPAIS C

ESPAIS DE CREACIÓ ARTÍSTICA A LES ESCOLES DE PRIMÀRIA

Espais C és un programa promogut pel Consorci d'Educació de Barcelona, l'Institut de Cultura de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona. La coordinació i mediació del programa és a càrrec de Fabra i Coats-Centre d'Art i d'Experimentem amb l'Art, amb la participació d'Hangar, la Fundació Antoni Tàpies i la Fundació Suñol.

El programa, que està dirigit a les escoles públiques de primària de Barcelona, es basa en la vinculació d'artistes o col·lectius dins i amb l'escola. Els artistes desenvolupen una residència d'un any a l'escola, que també posa a disposició dels creadors un espai (preferentment un estudi/taller) on es localitza la seva residència. La residència a l'escola es pot prorrogar per un màxim d'un any més.

Espais C Escola dels Encants

A QUI VA ADREÇAT

Centres públics

ETAPA

Primària

DURADA

Un curs escolar + un altre curs de pròrroga

Aquest espai és obert i accessible als infants per tal que hi puguin desenvolupar els seus projectes compartint l'estudi/taller amb l'artista.

El projecte es basa fonamentalment en generar una zona de contacte entre artistes, alumnat, equip docent i equip de mediació, per fer créixer la comunitat educativa alhora que possibiliti desplaçaments i transformacions en múltiples direccions.

Cada centre articula juntament amb l'artista i l'equip de mediació les possibilitats de l'Espai C, i s'involucra els infants, des de l'inici, de manera directa.

CONTEXT

El projecte Espais C va néixer seguint l'esperit del projecte [Room13 International](#), una idea que es va portar a terme el 1994 a l'escola de primària Caol Primary School d'Escòcia.

A Barcelona, la [primera etapa del projecte Espais C \(2015-2020\)](#) agafava característiques pròpies, però treballant l'art dins l'escola de manera similar: mitjançant la creació d'un estudi artístic lliure coordinat pels infants de l'escola conjuntament amb l'artista resident.

La nova etapa d'Espais C s'iniciarà durant el curs 2021-2022, posant en marxa un nou format, que posa l'accent en els vincles entre els centres educatius i els centres d'art i els espais de creació. Aquest projecte pilot, que repensa les bases i objectius del programa, es desenvoluparà inicialment en un màxim de tres escoles, amb un horitzó d'ampliació per a futures edicions.

OBJECTIUS GENERALS DEL PROGRAMA

Objectius generals del programa

- Participar activament en processos de pensament i transformació educativa.
- Potenciar la presència de la cultura en l'àmbit educatiu i de l'educació en l'àmbit cultural, tot desenvolupant la idea de Ciutat Educadora.
- Posar en valor el treball en xarxa, en col·lectivitat i en el territori.

Objectius del centre educatiu

- Accentuar la dimensió cultural dels agents educadors i centres educatius.
- Potenciar la presència dels processos de creació artística dins l'escola de manera contínua, mitjançant l'articulació d'un espai d'interrelació entre infants, mestres referents i artistes.
- Ampliar i diversificar les interaccions entre infants, mestres, famílies i altres agents educatius i culturals (artistes i persones mediadores) per generar aprenentatges multidireccionals.
- Desenvolupar mecanismes de participació activa i processos col·laboratius a l'Espai C per aprofundir en l'organització democràtica del centre.
- Promoure la transferència dels coneixements i aprenentatges generats a l'Espai C a la resta del projecte educatiu del centre.

Objectius de l'alumnat

Competències bàsiques de l'àmbit artístic

- Connectar l'experiència de la percepció artística amb la realitat social, els sentiments, les emocions i el pensaments.
- Emprar elements i recursos de la pràctica artística per expressar-se i comunicar-se.
- Dissenyar i realitzar projectes i produccions artístiques basades en motivacions personals o grupals.

Competències bàsiques de l'àmbit d'autonomia i iniciativa personal

- Cercar solucions davant les possibles dificultats.
- Identificar i regular les pròpies emocions.

- Desenvolupar la iniciativa i les capacitats de cooperació per portar a terme projectes col.laboratius entre els infants, artistes i altres agents educatius i culturals.

Competències bàsiques de l'àmbit d'educació en valors

- Incorporar les diversitats en totes les seves dimensions (culturals, educatives i socials).
- Participar amb responsabilitat en la presa de decisions.
- Potenciar el pensament analític i crític.

Objectius dels i les artistes

- Participar activament en processos de pensament i transformació educativa.
- Aprendre estratègies educatives mitjançant la col·laboració amb professionals de l'educació i amb la infància.
- Ubicar l'espai de treball (estudi/taller) en un entorn relacional per afectar els processos artístics propis.
- Situar-se com acompanyant en espais de presa de decisions compartides i horitzontals.

Objectius dels equips de mediació

- Accentuar la dimensió educadora dels agents i centres culturals.
- Enfortir la xarxa territorial i comunitària, possibilitant relacions a llarg termini.
- Situar-se com un agent actiu en la comunitat educativa participant del projecte.
- Aportar el valor cultural intrínsec de fàbriques i espais de creació, centres d'art, museus, fundacions, etc, establint vincles significatius amb la ciutadania.

A QUI VA ADREÇAT

A centres educatius de primària públics de Barcelona.

DURADA

El programa té una durada d'un any, del setembre a l'agost, amb la possibilitat d'ampliar un segon curs amb l'artista o col·lectiu.

DESCRIPCIÓ

Cada entitat medidora (Hangar, la Fundació Antoni Tàpies i la Fundació Suñol seleccionarà l'artista o col·lectiu que millor encaixi a cada escola.

Els centres posen a disposició de l'artista un espai (estudi/taller) i pacten la cessió segons un model de col·laboració. S'ha de respectar el temps de treball personal pactat amb l'artista i cal oferir el màxim de disponibilitat horària. S'ha de poder gestionar l'accés al centre fora de l'horari d'obertura d'aquest. El centre només pot fer servir el taller en presència de l'artista durant les hores convingudes (almenys 6h a la setmana). L'artista no desenvolupa classes o tallers a l'escola, sinó que usa l'espai cedit com a taller propi durant un any, fent-se present al centre i compartint-lo amb l'alumnat que hi vagi a desenvolupar els seus projectes, conversant, acompanyant-los tot compartint estratègies i coneixements mutus.

L'espai triat per fer l'Espai C ha de ser un lloc de creació el més polivalent possible (ampli, amb connexió a Internet i endolls per poder connectar un ordinador i un canó si calgués, amb punts

d'aigua i bona llum, amb un mobiliari fàcil de moure i les parets lliures...), perquè ha de ser adaptable a les diferents activitats i necessitats que poden desenvolupar els i les artistes residents o col·lectius. L'espai ha de poder ser accessible fàcilment per l'artista fora de l'horari acadèmic i en aquestes estones també hauria de tenir accés als lavabos.

La participació de l'alumnat en l'espai de temps compartit sempre ha de ser voluntària i vinculada a algun projecte personal o de grup, i el fet de treballar a l'Espai C no ha d'anar en perjudici del desenvolupament de les altres tasques escolars. En aquests moments, l'artista comparteix el taller i assessora els infants que hi treballen. Cada centre educatiu ha de decidir quins nivells educatius hi participen, en quin horari i en quines condicions.

El professorat també ha de poder demanar consell a l'artista o col·lectiu per encarar projectes dels seus grups.

L'Espai C funciona vinculat a projectes creatius, individuals, de petits grups i ocasionalment d'un grup classe. Es tracta d'un treball en paral·lel que enriqueix la vida i el treball del centre i en cap cas és una substitució del treball de cap àrea. Cal mantenir sempre unes condicions de taller obert i flexible que permetin tant el treball de l'artista com els projectes lliures de l'alumnat.

L'espai, en tractar-se d'un taller que l'alumnat comparteix unes hores, està gestionat per la comissió de l'Espai C, formada per representants de l'alumnat, un representant del professorat, l'artista i l'equip de mediació del programa. Aquesta comissió s'encarrega de regular l'ocupació, les condicions d'ús, les tasques de neteja, l'ordre, el material, etc., així com la detecció de necessitats, el pressupost, i l'acceptació i la gestió de possibles encàrrecs.

Els processos de creació realitzats a l'Espai C, tant el de l'artista o col·lectiu com el de l'alumnat que hi participa, s'ha de fer visible, tant en el propi centre educatiu com en el sistema artístic i cultural de la ciutat.

FORMACIÓ ASSOCIADA

Tant l'artista/col·lectiu com el professorat referent han de participar en les sessions de formació-coordinació del projecte Espais C, juntament amb els referents i artistes dels altres centres. Aquesta formació serà reconeguda pel Departament d'Educació.

CONTACTE

Centre de Recursos Artístics de Barcelona
Consorci d'Educació de Barcelona
a8901110@xtec.cat

